

Sådan rammer Coronakrisen privatøkonomien

Coronakrisen har ramt økonomien hårdt, hvilket har sendt tusinder i arbejdsløshed og på lønkompensationsordninger. Og netop nu udløber lønkompensationsordningen, hvilket i løbet af efteråret kan sende flere i arbejdsløshed. Coronakrisen vil naturligvis påvirke mange danskeres privatøkonomi, men i forskellig grad. Det ser vi nærmere på i denne analyse.

Den igangværende Coronakrise har givet et dybt stød til dansk økonomi, som har sendt tusindvis i ledighed. I weekenden udløber lønkompensationsordningen, og det betyder som udgangspunkt, at de omfattede ansatte herefter vender tilbage på arbejde. Inden vi dog får hænderne for højt op over hovedet af glæde, så forventer vi, at flere virksomheder vil bruge den kommende tid til at trimme til, og det kan på ny få ledigheden til at stige yderligere. Og det vil så ramme helt almindelige familier på pengepungen, hvis de fx mister deres arbejde.

For at vise, hvordan og hvor hårdt man kan blive ramt, har vi taget udgangspunkt i en ganske almindelig familie bestående af 2 voksne og 2 (yngre) børn som bor i et parcelhus. Vi har opstillet 3 scenarier for at visualisere, hvordan familien bliver ramt i forskellig grad af den igangværende krise.

Scenarie 1 – ingen arbejdsløshed

Selvom man ikke bliver ramt af arbejdsløshed som følge af krisen, så rammer det alligevel manges privatøkonomi – dog i første omgang i et relativt begrænset omfang. Det viser vi her i det første scenarie, hvor ingen i husholdningen bliver ramt af arbejdsløshed.

Her har mange alligevel oplevet at blive økonomisk påvirket. Blandt andet har vi set, at benzinprisen faldt voldsomt som følge af krisen, og det gav i en periode store besparelser, når familiens bil skulle tankes. Da benzinprisen var lavest, sparede familien ca. 120 kr. på en tankfuld benzin i forhold til benzinprisen i starten af året. Her skal man selvfølgelig huske på, at mange har kørt mindre i deres bil end de plejer, hvis de fx har arbejdet hjemmefra. Siden er benzinprisen også steget, men er dog stadig lavere end i starten af 2020.

Familien bliver også ramt mere indirekte fx via deres bolig- og pensionsformue. Pensionsformuen bragede ned i marts med 4,8 pct., hvor de finansielle markeder var blodrøde. Siden er pensionsformuerne steget med 3,2 pct. og dermed indhentet en del af det tabte. Alligevel kan det give utryghed, når formuerne tager sig nogle gevaldige udsving. Boligmarkedet er blevet ramt mere mildt af krisen indtil videre, hvor vi forventer, at priserne på huse har moderat pil ned over den kommende tid.

Scenarie 2 – den ene bliver arbejdsløs

Tusindvis af danskere har mistet deres arbejde som følge af Coronakrisen, og det har stor betydning i en privatøkonomi, hvis den ene skal på dagpenge. Som vi kan se af tabellen, så får familien en nedgang i deres månedlige rådighedsbeløb på ca. 8.600 kr., når den ene modtager dagpenge og resten af udgifterne er de samme som før. Det stiller basalt set familien over for nogle valg, da de færreste vil kunne bibeholde den samme levestandard i længere tid.

Det første familien kan gøre er at tære på deres opsparing, som de kan supplere med i en periode. Hvor længe den model kan anvendes afhænger selvsagt af, om man hurtigt finder et nyt arbejde igen, og hvor meget man har stående på kistebunden. Her vil udbetalingen af de indefrosne feriemidler naturligvis gøre en forskel, idet familien får en økonomisk håndsrækning i en svær tid. Hvis opsparingen kun rækker i kort tid, eller man vil have den til at holde længere, så har familien også den mulighed at skære i sine udgifter. Nogle udgifter ryger af sig selv, da man fx skal bruge færre penge på transport, mens andre fravalg skal tages aktivt, fx at skære abonnementer, TV-pakker og streamingtjenester fra. Det kan også være nødvendigt at skære variable udgifter som take-away fra i en periode.

Det kan for mange være netop de geværgreb, der skal til for at få budgettet til at hænge sammen, mens den ene er arbejdsløs, især hvis buen ikke er spændt alt for hårdt for i privatøkonomien. For ser privatøkonomien stadig svær ud, så skal man til at skrue på bil og bolig, men det er typisk noget af det sidste man sætter i spil.

Scenarie 3 – begge bliver arbejdsløse

Vi har set i forbindelse med krisen, at tusindvis er føjet til ledighedskøen og med udløb af lønkompensationsordningerne i weekenden, så forventer vi, at der bliver føjet yderligere til køen af ledige. Det er derfor ikke et usandsynligt scenarie, at begge personer i visse husstande kan blive ramt af arbejdsløshed, hvilket i sagens natur vil levere et hårdt slag til privatøkonomien.

Det sker heldigvis langt fra for alle, men hvis det sker, så vil det give en nedgang i rådighedsbeløbet på ca. 16.600 kr. hver måned.

Her er der indregnet, at børnepasningsudgifterne bliver lavere, da familien i vores eksempel vil være berettiget til delvis friplads og derved få tilskud til pasningen i modsætning til de to andre scenarier. Opstår den situation for en familie, så er det de samme greb, der skal til som i scenarie 2, men her risikerer man hurtigere at stå i en situation, hvor bilen eller boligen er på spil.

Tabel. Budget for familien i de tre scenarier.

	Begge i arbejde	Den ene er arbejdsløs	Begge er arbejdsløse
	Pr. måned	Pr. måned	Pr. måned
Indtægt og skat			
Indtægt før skat (efter eget pensionsbidrag)	68.140	53.150	38.170
Skat	-22.540	-16.170	-9.950
Børne- og ungeydelse	2.170	2.170	2.170
Indtægt efter skat	47.770	39.150	30.390
Udgifter			
Bolig			
Boliglån (før skat)	6.190	6.190	6.190

Boligskatter	1.940	1.940	1.940
El, vand, varme, forsikring mv.	4.370	4.370	4.370
Transport			
Billån (før skat)	3.630	3.630	3.630
Brændstof	1.000	1.000	1.000
Grøn ejerafgift, forsikring og off. transport	1.810	1.810	1.810
Børnepasning	2.560	2.560	1.820
Øvrige faste udgifter			
Fagforening og A-kasse (før skat)	1.920	1.920	1.920
TV, licens, telefoni, øvrige forsikringer mv.	1.970	1.970	1.970
Udgifter i alt	25.390	25.390	24.650
Rådighedsbeløb	22.380	13.760	5.740

Kilde: Arbejdernes Landsbank. Alle beløb er afrundet til nærmeste hele 10 kr.

Sådan har vi regnet

Familien består af to voksne samt parrets to børn. Børnene er 4 og 7 år gamle. Begge forældre har et uddannelsesniveau svarende til mellemste færdighedsniveau og tjener hver ca. 36.000 kr. om måneden (før eget pensions- og ATP-bidrag), og modtager derudover børne- og ungedydelse. Parret er gift, har mere end 15 år til deres folkepensionsalder og betaler kommune- og kirkeskat på baggrund af gennemsnitssatser på landsplan. Begge forældre er medlem af fagforening og A-kasse. De betaler ikke til efterlønsordningen og har ikke andre medarbejdergoder end løn og pension. Begge forældre indbetaler til pension via deres arbejdsgiver, hvor de selv betaler 4 pct., mens arbejdsgiveren betaler 8 pct.

Familien bor i et gennemsnitligt parcelhus på 140 kvm., hvor familien skylder 80 pct. af værdien som et realkreditlån på 1 pct. med fast rente og afdrag over 30 år. Værdien af familiens bolig er opgjort på baggrund af kvadratmeterpriserne for 2019 på landsplan via Finans Danmarks boligmarkedsstatistik. Det er forudsat, at familiens bolig er opvarmet med naturgas. Det er ligeledes forudsat, at familien om året bruger 1.710 m³ naturgas, 4.000 kWh strøm og 140 m³ vand.

Familien har en ny gennemsnitlig bil finansieret via et billån med variabel rente og 5 års løbetid. Bilen kører 17 km pr. liter benzin. Det er antaget, at familien kører 20.000 km om året i bilen.

Familiens to børn går i børnehave og SFO, hvor udgiften er beregnet på baggrund af et landsgennemsnit. Der er indregnet søskenderabat på 50 pct. på den billigste daginstitutionsplads. I scenariet, hvor begge forældre er arbejdsløse nedsættes daginstitutionstaksterne, da forældrene her bliver berettiget til delvis friplads.

Herudover er det antaget, at familien har udgifter til renovation, vedligeholdelse af bil og bolig, forsikringer, boligskatter, grøn ejerafgift, offentlig transport, TV, licens, internet og telefoni.

Anvendte kilder: Arbejdernes Landsbank, Finans Danmark, Nationalbanken, Skattestyrelsen, Danmarks Statistik, Forsyningstilsynet, Danva, Totalkredit, Circle K og noegletal.dk.

Redaktion: Privatøkonom Brian Friis Helmer, telefon 38 48 45 55, mail: bf@al-bank.dk. Analysen er afsluttet 28. august 2020.

Dette materiale er udarbejdet af Arbejdernes Landsbank, som generel information til personlig brug. anbefalinger skal ikke opfattes som hverken tilbud om eller opfordring til køb eller salg af de pågældende papirer, tjenesteydelser mv. Materialet er alene udarbejdet på basis af offentligt tilgængeligt materiale. Banken har omhyggeligt søgt at sikre sig, at materialet er korrekt og retvisende. Banken påtager sig intet ansvar for materialets nøjagtighed eller fuldkommenhed. De oplysninger, der er anført, kan have ændret sig i forhold til produktionstidspunktet, ligesom informationen ikke tager udgangspunkt i eller er tilpasset nogen kunders personlige forhold. Derfor opfordrer vi dig til at indhente yderligere og/eller opdateret information i banken. Arbejdernes Landsbank samt medarbejdere i banken kan have positioner i eller foretage køb eller salg mv. af de værdipapirer, som er omtalt.